

LJUDSKI GLAS.

16. šte. Izhaja na mesec dvakrat. — Velja za celo leto 3 gold., za pol leta gold. 1.50. — Vredništvo, opravištvno: Gradišče št. 9.

V Ljubljani 17. oktobra.

Inserati: Petit-vrsta, ako se 1krat tiska 5 kr., 2krat 4 kr. in ako se 3krat ali večkrat tiska 3 kr. — Rokopisi se ne vračajo. Nefrank. in anom. pisma retour.

III. I. 1884.

Odgoja nekdanj in zdaj.

Surovi dogodki zadnjih časov, anarhistična zločina, katera smo pred kratkim žalibog tudi v Avstriji zapazili, morajo vladajoče politične osebe prepričati, da so srca nižjega ljudstva jako osurovela, da se je polastilo teh krogov neverjetno cinično mišljenje in nesramno zaničevanje postav ter njih organov. Skratka, moralni propad med ljudstvom zmerom bolj raste.

Pač opravičeno je to vprašanje: Od kod prihajajo take, družino razdevajoče in državi nevarne razmere? Uzrok temu je večinoma slaba odgoja.

Odgoja naj ima ta namen, da človek vedno popolnejši postaja ter se za svoje poznejše namene izobražuje. Dobra odgoja ima gotovo zmerom dobre vspehe. Ako si ogledamo odgojo v prejšnjih letih, moramo priznati, da je družinski načelnik ne samo za moralno vedenje svojih lastnih otrok skrbel, nadzoroval je tudi obnašanje svojih služabnikov. Oče dajal je lep vzgled svoji družini v vsakem oziru in služabnike ni nihče kakor take, temveč kakor člane družinske pogledal in mnoga leta so službovali enemu in tistemu gospodarju. V praznikih našli smo o popoldanskem času mojstra v sobi v prijetnem razgovoru s pomagaci in učenci, po krščanskem nauku krajšali so si čas z nedolžno igro in pomenkovanjem, ali je priden pomagač kaj risal, pisal ali bral; mladenič izobraževal se je svojemu poklicu primerno v rodbinskem krogu, je spoštoval starejše in skušene ljudi ter se je brez godrnjanja pustil počevati v raznih stvarih.

Tako je bilo nekdanj!

Danes so razmere drugače postale. Mojster se loči od „pomagačev“, pomagač misli, da je on „rednik“ delodajalca, pomočnik k njegovemu bogastvu, ter ga zavida za boljše obleko in njegovo samostalnost. In zakaj? Pomagač sam ne vé uzrokov za tako mišljenje, toda on ima take misli in to zadostuje. Pomagač ni zadovoljen s sedanjimi boljšimi socialnimi in denarnimi razmerami v primeri k prejšnjemu času, on hoče enako življenje imeti kakor mojster. Surove šale, predrznost in prevzetnost so na mesto prejšnje dobrovoljnosti stopile, politične zadeve razpravljajo se pri gostilniški mizi; namesto krščanskega nauka igre in kreg nadomestujejo poučevalne knjige, čednost, izobraženost in pohlevnost so malo znane lastnosti med delavci.

Take spremembe na pedagoškem polju pač budi mladeniški duh, toda izobrazujejo ga ne. One prouzročujejo le nepopolnost, zaslepljenje, samopridnost in prevzetnost, k tem lastnostim stopi pa še malomarnost v spoštovanju starševih nauk, kateri bi pri „izobraženem“ mladeniču itak brezuspešni bili, duševna spridenost se zmerom bolj prikazuje in razloček med stanovi izgine zmerom bolj.

Egoistične osebe vporabljajo zaslepljenje takih ljudi za svoje namene in na ta način prikazuje se anarhistične prizadeve, katere so sposobne, človeško družbo mimogredé prestrašiti.

Gotovo ne bodo previdni in omikani stariši svojih otrok po istih verskih in cerkvenih zakonih, kakor so bili v času rimskega konkordata v šoli vpeljani, odgojevali, mi si ta čas isto tako malo nazaj želimo, kakor čas hirarhije in fevdalizma, toda gotovo je to neovrgljivo, da ona resna in verska odgoja ni nikdar prouzročevala take

demonične prikazni, kakor sedanji čas s svojimi emancipiranimi šolami, duševno nepopolnostjo in samopridnostjo, prevzetnostjo in sleparijo.

Več vere in božjega strahu, več moralne resnosti v družbinskem življenju nižjih stanov bo nosilo gotovo dober sad, socialistično-anarhistične prizadeve nekaterih sebičnežev ali bedakov se ne bodo razširjevale, ker jih boste ravno vera in morala zatirali.

Brez vere nobene morale, brez morale nobene postave, brez postave nobene države!

Izvirni dopisi.

Iz Vrhniskega okraja. Zopet je prišla pozna jesen, čas, katerega si vsak kmetovalec želi, ker mu prinaša sad trudapolnega dela. Z velikim veseljem vstopi v ta letni čas, ako se ima nadejati ugodne letine. Pri nas se sicer z njo ne moremo ponašati, ker nam je toča veliko škode prouzročila, vendar hvalimo Boga, da smo vsaj toliko pridobili, da zamoremo svoje davke plačati ter se pošteno preživiti. Zdaj se more kmet zopet nekoliko od svojega truda opočiti, in nadaljevati hočem zopet za zimski čas svoje dopise. Kar mi najbolj na srcu leži, so naše jako neugodne poštno razmere. Mi vsi vaščani med Vrhniko in Ljubljano imamo našo pošto ali na Vrhniki ali v Ljubljani in mnogo potov prouzročuje našemu kmetu kako pismo, katerega hoče odposlati. Ne bi li dobro, da, potrebno bilo, da bi poštno vodstvo dovolilo napravo nekaterih poštnih škrinjic v na cesti ležečih vaseh. Imamo sicer svojo potovko, a kaj nam vse to pomaga, ko jo vendar moramo za vsako posamezno pismo drago plačati in se ne moremo nanjo zanašati, da bode redno pisma izročevala. Čestokrat se pripeti, da ta naša potovka pisma šolskim otrokom izročuje, kateri jih ali zgubé, ali pa prebirajo in tako časih naše razmere po nepotrebem nepoklicani zvedó. — Ako bi c. kr. poštno vodstvo, katero se — kakor po „Ljudskem Glasu“ poizvedamo, zmerom rado na poštene želje prebivalcev ozira, tudi v naših krajih, na pr. na Brezovici pri cerkvi, v Logu pa pred hišo občé spoštovanega in znanega poštenjaka gosp. Petriča, napraviti hotelo kako poštno škrinjico, bi mnogim vasem jako vstreženo bilo, kajti na cesti in okolu ceste do Vrhnike je mnogo vasi, katerih prebivalci precejšno svoto na leto plačujejo c. kr. poštnemu zakladu. Naj bi vendar te vrstice v merodajnih krogih vlišane bile, vsaj ne zahtevamo nič nepravilnega. Pripravljeni bi pa tudi mi vsi bili, c. kr. poštnemu zakladu te malenkostne stroške povrniti, kajti nam je le za čas, kateri nam posebno v poletnem času primanjkuje. Prosim, blagovolite ta dopis brž ko mogoče v cenjenem Vašem listu, dragem nam „Lj. Glasu“, priobčiti.

G. M.

Z Gorenjskega. Nedavno sem bil na Dolenjskem na kupčiji. Ker so pa kupčijske razmere še precej ugodne bile, pošlo mi je denarja in hotel sem ga od doma telegrafično zahtevati. Podam se toraj do bližnjega c. kr. poštnega urada v Zagorji, kjer pa v svoje veliko začudenje poizvem, da tu ni nobene telegrafične postaje. Moral sem se toraj podati do od Zagorja kakih tri četrt ure oddaljenega kolodvora, da bi svojo brzojavko oddal. Toda tudi tam sem moral mnogo

časa čakati, kajti pri železničnih uradih gre — kakor samo ob sebi razumljivo — lastni posel naprej vsakemu drugemu. Čakal in čakal sem, mnogo časa po nepotrebem potratil in dovršil sem to v tem času, ko bi bil skorej uže sam po železnici domov prišel. Vsi poštni in telegrafični uradi napredujejo zmerom bolj, kakor na pr. v Hrastniku, Terbovljah in tudi v Litiji, le na Zagorje so menda pozabili. V Zagorji bi se gotovo bolje splečala telegrafična postaja, ko v sosednih krajih, ker pride tja mnogo kupčevalcev. Kolikokrat se pripeti, da vinskim kupovalcem, ki se na Dolenjsko vozarijo, denarja primanjkuje, katerega bi radi telegrafično od doma zahtevali ali nasprotno, da bi radi po brzojavu denarja domov poslali, a ni je za take slučaje druge pomoči, ko po železniškem uradu to storiti in mnogo časa in tudi denarja potratiti. Kakor sem v Zagorji poizvedel, zahteva c. kr. brzojavno vodstvo v Trstu za to postajo od zagorskega c. kr. poštarja gosp. J. Milača in zagorske občine 600 gld. Zakaj nebi neki te stroške c. kr. državni zaklad plačal, ko je vendar le njemu vpeljava imenovane postaje v veliko korist. Ne le tukajšnjim prebivalcem, tukajšnjemu rudarstvu ter tovarni bila bi telegrafična postaja jako zaželjena, tudi vnanjim trgovcem in posebno državi v precejšen dobiček. Dobro in potrebno bi torej bilo, ko bi visoka c. kr. deželna vlada ali veleslavno c. kr. brzojavno vodstvo ali pa slavna kranjska kupčijska zbornica te občne želje nekoliko vzela v pretres ter omogočila napravo c. kr. brzojavne postaje v Zagorji.

Gorenjsk trgovec.

Domače zadeve.

— (Deželni zbor kranjski) zatvorjen je danes. O njegovih sklepih poročali bodemo še le prihodnjič, ker nam za danes prostora primanjkuje.

— (Obiskovanje mestnozbornskih sej.) Merodajne osebe se jako pritožujejo, da nekateri mestni odborniki sej ne obiskujejo. O času volitev obljubujejo sicer svojim volilcem, da se bodo potezali za občinski blagor, a ko so na kurulični stol izvoljeni, se ne zmenijo za svoje dolžnosti ter celó važna vprašanja prepusté malomarno drugim v rešitev. Posebno se v tej malomarnosti odlikujejo nekateri odborniki, v katere so volilec največji up stavili, ko med tem (resnici čast!) dr. Zarnik in dr. Tavčar, na katera se nismo toliko zanašali, do zdaj še niti od ene seje izostala nista.

— (Posestnikom ljubljanske okolice na znanje.) V kratkem bode imel tukajšnji zemljemerec v svoji pisarni tik c. kr. glavne davkarije v stari hranilnici zopet svoje uradne dneve. Kakor smo Vam uže naznanili, mora omenjeni uradnik v teh dnevih vsaka naznanila sprememb v osebi davkoplačevalca ali davku podvrženega zemljišča in razdeljenje parcel vsprejeti. Pridite toraj vsi, ki imate v tej zadevi kaj naznaniti, v imenovano pisarno, kajti zdaj je zadnji čas, ako hočete svoje davke za prihodnja leta urejena imeti. Vse se Vam mora urediti, kajti država sama zahteva pravično in pravočasno uredenje katastra.

— (Delavsko izobraževalno društvo) priredi v dan 19. t. m. v Schreinerjevi pivarni šestnajstletno ustanovno slavnost, združeno z deklamacijami, srečkanjem in plesom. Začetek je ob 1/2 8 uri zvečer. Vstopnina za osebo 20 kr.

— (Gosp. J. Kozjek,) deželni uradnik, je po sklepu deželnega zbora rehabilitiran ter dobi službo *extra statum*. Čestitamo iz srca! Deželni zbor je tudi otrokom bivšega kontrolorja v posilni delavnici K. Drenika po 50 gld. letne podpore dovolil, a soprogi njegovi 40 gld. miloščine. Jako nas veseli ta milostni čin deželnozbornih poslancev.

— (Mestnemu magistratu v pretres.) Došla nam je sledeča pritožba: Če tudi je mestni magistrat uže marsikatero važno zadevo rešil, je vendar na prebivalce na spodnje-poljanskem nasipu menda pozabil. Od nekdanje sladkornice do M. Zdešarjeve hiše ni nobene svetilnice, premda je v istem kraju mnogo prebivalcev. Jako bi trebalo, da bi se nekje med sladkornico in Zdešarjevo hišo kaka svetilnica napravila. Isto tako na prostoru, kjer se cesta križa k posilni delavnici in novi klavnici. Zdaj o zimskem času znale bi se v tej veliki temoti še kake nesreče prigoditi.

— (Most čez Ljubljano od Delarniških ulic proti Udmatu) bil bi jako potreben. Kakor se čuje, je mestni odbor to uže nameraval, toda iz nam neznanih vzrokov to zadevo zopet opustil. Ako bi mestni odbor to stvar še enkrat pretresaval ter željo vseh prebivalcev na Spodnjih Poljanah, na šentpeterskem predmestju in v Udmatu izpolnil, izvršil bi gotovo eno svojih najvažnejših nalog. Ako se uže hoče nova, vsakako potrebna cesta v klavnico napraviti, zakaj se ne bi tudi še bolj potrebni most čez Ljubljano proti Udmatu izvršil!

— (Hrenove ulice) so našemu magistratu menda po polnem iz spomina prišle. Dober del letnega časa imeli so ondotni prebivalci veselje, iz odprtega kanala smradljivi zrak vohati, a zdaj, ko je ta kanal zaprt, imajo pa na istem mestu velik graben, v katerem vedno voda stoji. Še z vozom se ne more skozi te ulice priti, in zares krasne postale bodo te razmere zdaj v zimskem času. No, pa vsaj bode znabiti sneg ta graben planiral, na kar tudi menda naši mestni očetje čakajo, toda kaj pomaga, ko bode prihodnjo spomlad sneg zopet izginil.

— (Streliščine ulice) odlikujejo se pred vsemi drugimi z veliko, jezeru podobno mlako, katera leto in dan nasproti Tomčevi hiši v ondotnem širokem in tudi globokem grabnu stoji. Ta mlaka prvič jako smrdi, drugič je pa jako nevarna, ker ni ograjena. Kako lahko padel bi kak pijanec ali otrok v njo ter se utopil. Se ne bi mogla ta mlaka odstraniti?

— (V Šiški) planirali so cesto pred gosp. Kavšekovo hišo. Vsled tega postala je vožna pot veliko ugodnejša in vsakako gre ondotnemu županstvu za to delo vse priznanje.

— (Notici) v nekem tukajšnjem dnevniku v zadevah nekega prepira v kavarni „Sternwarte“ moramo na prošnjo več odličnih mož toliko dostaviti, da je trgovec gosp. F. R. svojemu nasprotniku le vsled tega zaušnico priložil, ker se je ta neki jako razžaljivo zoper g. R. obnašal. Sploh naj gredó rajši taki mladeniči po noči spat, mesto poštene in mirne ljudi po javnih lokalih zbadati. Prihodnjič omenili bodemo o tem mladeniču nekaj več, kar za danes le iz tega vzroka opustimo, ker se hočemo prej o istinitosti dotičnih opazk prepričati.

— (Znorel) je, kakor se nam iz Črnomlja poroča, ondotni okrajni zdravnik gosp. dr. Eržen. Prepeljali so ga predčerašnjem v tukajšnjo deželno norišnico.

— (Kruh prodaja se) pred mestnim magistratom. Pri deževnem vremenu premestijo se pa ti prodajalci s svojimi torbami v dvorano pred rotovžem in zapirajo na ta način pasantom pot. Ako bi se tem prodajalcem kaki štanti napravili, bilo bi v vsakem oziru dobro, kajti kruh se tudi na tleh oskruni.

— (Pomanjkanje stanovanj.) Manj bogati stanovi, posebno pa delavski stan, se zelo pritožujejo zoper pomanjkanje stanovanj v našem mestu. Osv. Mihaelu, znanem času za izseljevanje, so ubogi ljudje povsod povpraševali za manjša sta-

novanja po 60 do 80 gld. na leto in zelo jih skrbi zimski čas. Zakaj se v tej zadevi nič ne pomaga. Stanovanj po 300 do 400 gld. imamo v Ljubljani obilo, malih prav malo. Južna železnica namerava s prihodnjo spomladjo veliko hišo za svoje služabnike v Ljubljani sezidati. Ne bi tudi po tem izgledu mestni zbor in druge korporacije ravnati mogle? Ni li naprava delavskih stanovanj eno najvažnejših vprašanj sedanjega časa?!

— (Naši hišniki) branijo se čestokrati, družinam z več otroci oddajati stanovanja. Nedavno izrazil se je nek tukajšnji hišnik blizo tako-le: „Rajše imam v svoji hiši pse pa mačke, kakor otroke.“ Ni li bil ta hišnik tudi enkrat otrok? Takim trmoglavim hišnikom morali bi primerne kazni nalagati, kakor se to v Beču godi.

— (Beračenje po našem mestu) vedno bolj napreduje. Premda se je ta neprilika uže obilokrat grajala, se ji vendar ne more v okom priti in zadnji čas bi bil, da bi policija zoper take navadne berače ostrejšje postopala. Naši trgovci morali bi vedno le za take berače roke v žepu držati. Zvečer pa ti potepuhi po gostilnah beračijo ter goste, ki se hočejo od dnevnega truda nekoliko opočiti, nadlegujejo. Pa gorje onemu, ki takemu capinu ničesar ne daruje, z psovskimi ga potem traktuje. Eksemplarične kazni bile bi tu umestne.

— (Prekupovanje naj se vendar enkrat odpravi.) Vsem ljubljanskim prebivalcem v prid spregovoriti nam je danes zopet enkrat o prekupovanju! Mi izpolnimo le svojo dolžnost, ako mestni zbor silno prosimo, da se naj vendar bolj ozira na željo vseh mestnih prebivalcev, ko na posamezne branjevece, ki si ubogemu ljudstvu v škodo bogastva nabirajo. Koliko je tudi naš kmet, ki prinaša raznovrstne pridelke v Ljubljano, v škodi, ker ne more svojega blaga dražje prodati, kakor mu lakomni branjevec da. Naj bi večina mestnega zbora to vprašanje pretresavala, da nam ne bo treba v tej zadevi pisariti, kar na vedne prošnje kupovajočega ljudstva storiti moramo. Ubogemu naj se pomaga, kar bo gotovo tudi poštenemu bogatinu prav!

— (O znižanju mrtvaške takse.) Po Ljubljani se mnogo govori o znižanju mrtvaške takse, kar pa naš mestni zbor vedno odlašja, ker se menda ne strinja z to željo vseh prebivalcev. Znižanje te takse je velika potreba, kajti prebivalci, uže itak z davki preobloženi, le težko vse te obile stroške plačujejo. Čudno je tudi, da se slovenski dnevniki le malo in enostransko z občinskimi zadevami pečajo in le redkokrat o sejah v mestnem zboru poročajo. Celó nekateri mestni odborniki sami se pritožujejo čez samovoljo dotičnih poročevalcev.

— (Nove hranilnice in posojilnice na Kranjskem.) Pred kratkim se je v tukajšnjih čitalniških dvoranah mnogo razpravljalo o novih hranilnicah in posojilnicah. Ni sicer naš namen, kritikovati čez te nove nameravane vpeljave, a toliko smemo smelo trditi, da so po polnem nepotrebnosti, kajti dandanes ima uže malokteri toliko, da bi mogel še v hranilnico denarja nositi, za iste redke pa, ki so tako srečni, zadostuje pač sedanja kranjska hranilnica, kjer je dovolj prostora za najvišje vloge in ob enem tudi največja sigurnost. Kar se pa tiče posojil, nam dovolj jasno pričajo sedajne posojilnice, da ne bode pri njih nihče pomoči našel, ako ne zastavi kakega imetja, na kar pa uže zdaj povsod lahko denarja dobi, ali če ne pripelje seboj poroka, kateri pa mora vse iste lastnosti imeti, da uže lahko sam iskatelj posojila zaželjeno vsoto posodi. To je vse le mlatenje prazne slame. Sploh pa ta projekt nekoliko preveč štajerski diši, ker nameravajo glavni sedež teh zavodov v Celji napraviti.

— (C. kr. državni uradniki X. in XI. vrste ta kraj Litave) nameravajo državnemu zboru vposlati peticijo, da bi se jim letna plača povečala, štiridesetletno službovanje na petintridesetletno znižalo ter jim bi bil zagotovljen vsako leto štirinajstdnevni dopust. Tudi bodo prosili za vpeljavo službene pragmatike, kar je v devetnajstem stoletju živa potreba. Prvo misel v tej zadevi so spro-

žili c. kr. uradniki v Bregencu na Tirolskem. V Ljubljani ustanovil se je po trudapolnem prizadevanju c. kr. davkarskega pristava gosp. P..... samostalen odbor, kateri bode v kratkem času odposlal peticijo gospodom uradnikom na deželi za podpis. Uradniki, zjedinite se, kajti to gre za Vaše lastne interese in pričakovati je najboljšega uspeha, kajti v edinstvi je moč in prositi sme vsak, tem bolj pa uradnik, kateri žrtvuje vse svoje moči vladarju in državi. Presvitli naš cesar je sam blagovolil zapovedati: „Jaz hočem, da bodo moji uradniki razmeram primerne plače sprejemali!“ Ta Najvišji ukaz naj Vam daje pogum, da stopite vsi skupaj ter prosite za olajšavo Vaših bremen, kajti časi postajajo zmerom neugodnejši in skrbeti Vam je za Vašemu častnemu stanu primerno eksistenco. Spominajte se torej vladarjevega pregovora: „Viribus unitis!“ —r.

— (Gostilno „pri Bizeljskem hramu,“) katero je, kakor znano, neka gospa sorodnica gospoda Juvančiča prevzela, namerava slednji v zadnji sobi popolnem orientalično urediti. Mesto stolov in drugega pohištva napravile se bodo otomane in vsak gost bode dobil svoj čibuk ter fes. No, za zimske večere zna to prijetno postati, sploh je pa gosp. Juvančič mož, ki ima um, goste razveseljati.

— (Potovalne klobuke) dobil je nedavno tukajšnji trgovec s klobuki, gosp. Iv. Soklič. Ti klobuki znajo se vsled svoje gibčnosti na več krajih zložiti ter ne prouzročujejo na potovanju niti najmanjše sitnosti. Gosp. Sokličeva prodajalnica pa res zmerom bolj napreduje.

— (Tukajšnja firma Schneider & Leske) razstavila je pred par dnevi fotografične portrete nekaterih tukajšnjih oseb, katere se jako odlikujejo s svojo čudovito podobnostjo in izvrstno tehniko itd. Priznati moramo, da ti izdelki imenovane firme presezajo vse druge, tudi najboljše v to stroko spadajoče reči, katere smo do zdaj videli. Tudi format teh fotografij je večji in lepši, kakor pri drugih tukajšnjih fotografijah. Gosp. Schneider in Leske, katera sta pred kratkim še le v naše mesto prišla, pridobila sta si uže mnogo naročnikov, ker je njih atelier gotovo prvi med vsemi v Ljubljani obstoječimi. Nadejati se je, da bode ta firma s časom vse druge starejše konkurente prekosila, ker izvršuje zares umetniška dela. Ker je gosp. Schneider in dr. še začetnik v Ljubljani, izvršuje svoja dela tudi primeroma cenó. Želimo jima srečen uspeh in opozorujemo p. n. občinstvo na ta fotografični atelier.

— (Vinska letina na Bizeljskem) je, kakor poizvemo, jako dobra. Dobre vina je obilo, cene nizke. Žalibog, pridelali so pa nasprotno Dolenjci malo in še to slabega, kislega vina.

— („Kolera-Bitter.“) Kolera še zmerom hudo razsaja na Laškem, od meseca septembra do večerajšnjega dné pobrala je nad 15 000 žrtev. Vlada se sicer trudi, razširjatev epidemije omejiti, toda kaj je človeški trud v primeri k neizprosljivi moči narave. Bog nas obvaruj pred tem največjim sovražnikom človeštva, ako pa pride tudi v naše kraje, naj se ne prezirajo od nas uže nasvetovana sredstva. Kakor se nam iz Reke poroča, se tam, v Trstu in Benetkah tudi uže za tak nesrečni slučaj preskrbujejo z primernimi zdravili ter hvalijo nek likér „kolera-bitter“, ki ga nekdo v Ljubljani fabricira. Obila naročila tega likéra so po dopisniku dokaz, da zna roba res koristna ter dobra biti in obžalovati je, da dotični izdelovalec svoje ime ali svojo firmo domačinom prikriva, vsaj bi vendar v prvej vrsti moral s svojim zdravilom lastnej deželi pomagati.

— (Nekaj iz leta 1848.) Mi Slovenci se preradi pritožujemo čez zatiranje našega jezika v uradih, šolah i. t. d. Premda so te naše pritožbe povsem opravičene, moramo vendar z veseljem konstatovati, da je naš jezik od leta 1848. bolj napredoval ter si svojo enakopravnost zagotovil, ko v teku vseh prejšnjih stoletij. Dobro nam je še v spominu, ko je leta 1848. nek magistratni bobnar

razklical tako-le sledeči odlok: „Heute vormittags od devetih do dvanajstih in popoldan von drei bis sechs Uhr bo freibillig licenda auf alten markt, tam bojo lepe mize, šublakostni, stoli, bettstättli ure in velik drugih einrichtungsstückov na prodi. Wer liebhaber ist, naj pride duns zutri von neun bis zwölf, al pa nachmittog od treh do šestih k verkäuferju.“ Zares krasno!

— (Ribniška) Nek Ribničan prišel je minole dni v Ljubljano k nekemu tukajšnjemu barbirji briti se. Ko mu slednji skledico, kateri je kakor znano navadno oni del, ki pride pod brado, odbit, na vrat nasloni, se Ribničan odreže: „Moj denar ima isto veljavo, kakor kakega družega in zahtevam celo skledo!“

Drobtinice.

— (Žandarmov iščejo) na Ogerskem. Plače so jako ugodne.

— (Trije židi k smrti obsojeni.) Deželna sodnija krekovska obsodila je žide Mozes Ritterja, Marcell Strochlinskija in Gittel Ritterja enoglasno k smrti, ker so neko kristijansko deklico umorili.

— („Mrzla misijonarska pečenka.“) Pred par leti potoval je nek misijonar iz Českega črez morje med divje ljudi, kateri se od človeškega mesa živijo. Vzel je seboj spremljevalca Čeha Polivka. Ko po daljnem potovanju med te divje narode prideta, prične jih misijonar v svojem českem jeziku poučevati, a razumili so ga divjaki isto tako malo, ko on njih. Ni jih toraj mogel prepričati o istinitosti svojega poučevanja in po kratkej debati so sklenili, svojega učitelja zaklati ter ga zavžiti. Potem so prijeli misijonarja ter ga umorili in njegovo truplo na kosce zrezali. Ko se je to zgodilo, bil je spremljevalec Polivka nekoliko ur od svojega gospoda oddaljen in vrnivši se v divjaški tabor, ni bil malo začuden, da misijonarja na navadnem mestu ne najde. Polivka, kateri je nekoliko divjaški jezik razumel, povprašal je po svojem gospodu, a divjaki mu odgovorijo, da „počiva“. Ko nekoliko jedila zahteva, mu pa odgovoré, da za zdaj nimajo nič družega, ko le nekoliko „mrzle misijonarske pečenke“. Misijonarski spremljevalec je takoj razumel strašen pomen teh besedi ter iz taborja pobegne. Čez par mesecev prišel je zopet črez morje domov ter svojim rojakom ta dogodek pripovedaval ter se še danes srečnega šteje, da je zopet dospel v — blaženo Česko. Tako nam poroča nek tukaj bivajoč Čeh, kateremu pa ne verujemo po polnem.

— (Hadži Loja), kateri je nedavno svoj zapor prestal in katerega so zadnjo saboto v prognanstvo v Djedah odpeljali, ima ženo ter dva deca seboj. Vprašan, se li rad v prognanstvo poda, odgovoril je: „Alah je velik in po njem pride vaša (avstrijska) vlada, in kakor ona hoče, tako moram plesati.“

— (Bogate udove.) V Nevjorku živi trideset udov, katerih vsaka ima več ko en milijon dolarjev premoženja. Večina jih ima po več ko

trideset milijonov in najubožnejša med njimi ima pet milijonov dolarjev.

— (Poskušani samomor.) Dne 10. t. m. je sprožil v Štajerji nek iz Linca tje prišli častnik v svoja prsa dvakrat revolver. Ko ga ti strelji še niso umorili, skočil je v vodo z namenom, da se potopi. A tudi tu ni našel zaželjene smrti, kajti rešili so ga in prenesli v bolnico. O okrevanju nesrečnega se dvomi. Vzrok temu strašnemu kolaru bila je nesrečna ljubezen.

Smešnica.

Za neko damo prihitel gospod z umetnim zobovjem ter jo nagovori: „Ne zamerite, zobovje ste izgubili.“ Dama: „Vi, surovež, kako me morete tako razžaliti, zobovje ni moje.“ Gospod: „Oprostite, mislil sem, toraj je zobovje Pajheljevo.“ Dama: „Nesramnež, v drugo me razžalite; jaz sem zobovje Pajhlu pošteno plačala, toraj on nima nobene pravice do njega.“

Gospodarske stvari.

Kako se zabrani kisanje mleka. Ako se na mleku plavkaste pike pokažejo, je znamenje, da se kisa. Skisanje se pa zamore zabraniti na ta način: Mleku naj se na vsakih deset litrov dodá pol litra enpercentne jesihove kisline. Ta kislina pa ne zabrani samo kisanje mleka, temu prouvroči, da se hitreje smetana na mleku napravi ter podeli surovemu maslu prijeten duh.

Sol med prašičjo klajo ni nikakor škodljiva, nasprotno prašičjemu želodcu še koristna. Večkrat, toda po malem je prašičem pokladana še žveplom, ogljem in nekoliko z apnom namešana sol, mnogo pripomore k debelenji prašičev. Ako se pa prašičja klaja preveč soli, postane škodljiva.

Alojzij Kunst.

Prodaja črevljarskih izdelkov
v Ljubljani

Židovske ulice št. 4
(prej Schitnik & Kunst).

Bogata zaloga izgotovljenih
darnih, moških in otročjih čevljev
lastne fabrikacije,
vsakteremu na ogled in izbiro.

Naročila vsake vrste se promptno
in najcenejše izvršujejo.

Mere se dobro hranijo in zaznamovajo.

Pri naročilih po pošti naj se blagovoli
izgledne čevlje priložiti.

Priporočilo.

Ker se častitemu p. n. občinstvu za dozdej mi izkazano zaupanje zahvaljujem in še za naprej za obila naročila priporočam, naznanjam, da sem svojo delavnico z sv. Petra ceste v **Vodnikove ulice h. št. 4** blizo mesarskega mostu, nasproti Mahrove hiše, preselil.
V Ljubljani 8. oktobra 1884.

Jože Črne
urar.

Janez Kelbl

izrojač

na Šentpeterski cesti št. 35

priporoča se v izdelovanje vsakovrstnih možkih oblek iz svojega obče znanega finega blaga. Zahvaljevaje za do zdaj obila naročila, priporoča se tudi za naprej ter p. n. občinstvo zagotavlja, da mu bode zmerom ceno in promptno postregel. Naročila z dežele se naglo izvršujejo.

Jože Ribič

v

Ljubljani,

Stari trg šte. 34

prodaja

muzikalno orodje

vsake vrste, t. j.:

Flavta na 4 zaklopnic 5 gold., na 6 zaklopnic 6 gld., na 8 zaklopnic 8 gld., na 10 zaklopnic 14 gld.

Dis-Es-klarinet na 5 zaklopnic 6 gld., na 8 zaklopnic 8 gld., na 10 zaklopnic 12 gld., na 12 zaklopnic 16 gld.

C-klarinet na 6 zaklopnic 7 gld., na 8 zaklopnic 10 gld.

B-klarinet na 6 zaklopnic 7 gld., na 8 zaklopnic 10 gld., na 10 zaklopnic 16 gld.

Poštni rog 3krat zaviti 2 gld., 4krat zaviti 2 gld. 50 kr.

Požarni rog male vrste 5 gl., velike vrste 6 gl.

Vojaška tromba 6 gld.

G- ali F-tromba s strojem 12 gl.; s strojem na valjček 16 gld.

C-flügelhorn 12 gl.; s strojem na valjček 16 gl.

B-waldhorn s strojem 18 gl.; s strojem na valjček 24 gld.

Bas-flügelhorn 25 gl.; s strojem na valjček 30 gl.

3/4 bombardon F 34 gld.; **1/4 bombardon F** 36 gld.

Gosli po 3, 4, 5, 6, 10, 15, 20 gld.

Lok za gosli po 80 kr., 1 gl., 1 gl. 50 kr., 2 gl. do 2 gl. 50 kr.

Kitare po 5, 6, 8 gl.; **kitare** s strojem po 10 gl.

Citre z 31 strunami po 8, 10, 12, 15 do 20 gld.

Citre palisandrove po 25, 30 gld.

Mali boben po 15, 20 gld.

Veliki boben po 20 do 30 gld.

Pokrivače po 12, 16 do 20 gld.

Harmonike po 2, 3, 4, 5, 6 do 8 gld.; z 2 vrstama po 12 do 16 gld.; s 3 vrstami po 20 do 25 gld.

Strune za gosli, bas, citre, kitare, cello in tamburico.

Odpretje fotografične delarnice.

Vespoštovanim plemenitašem in p. n. občinstvu usojam se naznanjati, da sem pod firmo

Schneider-Leske
(prej A. Krach)

na tukajšnjem prostoru: **Gledališke ulice št. 6** otvoril

fotografični atelier

ter ga denšnjim potrebam primerno prezidati in prenarediti pustil. Pri meni izdelujejo se prav cenó **vsakovrstne fotografije, portreti dežel, reprodukcije, ponatisi industrijalnih stvari**, sploh vsaka v to stroko spadajoča dela.

Vsled svojega večletnega službovanja v prvih dunajskih fotografičnih delarnicah ter vsled svojih zvez z njimi smem opravičeno zagotovilo p. n. občinstvu dati, da bodem vsem, tudi največjim zahtevam zamogel zadostiti.

Odličnim spoštovanjem

Julij Schneider
fotograf.

Podpisani usoja se priporočati p. n. občinstvu

vsakovrstne

klobuke za gospode

posebno pa

suknene klobuke (Lodenhüte) za lovce v raznih barvah, kakor svetlo- ali temnorjave, svetlo- ali temnosive, svetlo- ali temnozeleno i. t. d., po 2 gld. 20 kr.;

trde klobuke, najnovejši izdelek, rjave ali črne, dobro blago, po 1 gld. 80 kr., najboljši po 2 gld. 20 kr.;

svilnate cilindre, najfinejša roba in najlepši izdelek, po 4 gld. 50 kr.;

klobuke za dečke po 1 gld. do 1 gld. 50 kr.;

dalje

srajce za gospode, spodnje hlače, vratnike, kravate
i. t. d., i. t. d.

Zunanja naročila izvršujejo se takoj proti poštnemu povzetju.

Odličnim spoštovanjem

Ivan Soklič

v Ljubljani, **Gledališke ulice št. 6.**

NB. Ravnokar sem dobil v svojo zalogo fine pa cene potovalne in dr. Jäger zdravstvene klobuke.

Podpisani sl. občinstvu uljudno naznanja, da je 15. t. m. pred Škofljo št. 11, nasproti Šenklaške cerkve, odprl

ново brivnico.

Prevzame vsa v lasničarstvo spadajoča dela po najnižjih cenah ter se p. n. občinstvu priporoča za mnogobrojni obisk.

Odličnim spoštovanjem

Juraj Vidak, brivec.

Usojam se p. občinstvu naznanjati, da sem v **Gradišči št. 14** prevzel

gostilno

ter priporočam svoja **izv. stna vina** po 32 do 40 kr. liter. Točim tudi najboljše **Auerjevo pivo**, zmirom frišno in okusno.

Tudi se dobivajo v moji gostilni **dobra in cena jedila** ter prosim za mnogobrojni obisk. Zagotavljam častite goste, da bodo dobro postreženi.

Odličnim spoštovanjem

Jakob Zadnikar.

Vekoslav Korsika

v Ljubljani.

Vrtnarstvo, izdelovanje šopkov in vencev,

prodaja rož in semenov.

Podpisani se p. n. občinstvu priporoča za naročila na

šopke in vence

po ceni in po najnovejši obliki. Tudi se dobivajo pri meni vsakovrstni **trakovi k vencem**, svilnati in na pol svilnati, vse po ceni.

Na razpolaganje imam dalje **frišnih semen** vsake vrste.

Naročila se natančno in hitro izvršujejo; unanjim naročnikom se pošilja proti poštnemu povzetju. Naroči se pa lahko v glavni zalogi ali pa v podružnici v Šellenburgovih ulicah.

S spoštovanjem

Vekoslav Korsika.

Giuseppe Ermacora

v Ljubljani.

Vrtnarstvo, izdelovanje šopkov in vencev.

Vsakovrstne

rože in ovetlice

sploh vse

k vrtnarski stroki spadajoče.

Naročila se takoj izvrše, unanjim pošilja se po poštnem povzetju najhitreje.

Preselitev prodajalnice.

Podpisani usoja se p. n. občinstvu naznanjati, da je svojo

kožuhovinsko blago

iz dosedanje prodajalnice vsled poznejše izselitve svojega prednika iz sedanjih prodajalnih lokalov še le danes preselil

v spodnje sobe hiše št. 3 na Mestnem trgu.

P. n. občinstvu zahvaljujem se za meni do zdaj izkazano zaupanje ter se priporočam za mnogobrojna dalja naročila.

V moji zalogi dobivajo se vse v to stroko spadajoče reči po najnižji ceni, ter sprejemljam in izvršujem vsakovrstne poprave cenó in hitro.

Naročila z dezele proti poštnemu povzetju.

Z odličnim spoštovanjem

A. Kamann.

J. Giontinija

bukvarna in prodajalnica papirja

v Ljubljani

Mestni trg št. 14

priporoča svojo bogato zalogo

slovenskih molitvenih bukev

v različnih zvezkih, slovenske ljudske pravljice, časnike notranjih in vunanjih dežel, modne žurnale itd.

Velika zaloga vsake vrste

papirja ter pisalnega orodja.

Raznovrstni **kalendri** v vsaki velikosti in kalendri za na steno v najlepši izvršitvi.

Cene so jako nizke.

Šivalni stroji, Wertheimove blagajnice.

Fran Detter

v Ljubljani, Mestni trg št. 168

priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnih šivalnih strojev po najnižji **tovarniški** ceni ter za izvrstnost blaga jamči pet let.

Poštenim ljudem izročujejo se taki stroji tudi proti predplači od 10 do 15 gld. in na mesečno plačevanje po 4 do 5 gld. na obroke, vsled katere olajšave si vsak, tudi nepremožen človek, lahko in neobčutljivo pridobi izvrsten stroj.

Stare ali pa slabo šivajoče stroje sprejema moja mehanična delarnica v popravo in snaženje. Tudi prevzamem take stroje v zamenjo ali račun.

Velika zaloga

strojnih del, olja, šivank, svile, cvirnov, pletne, ovčje in drevesne volne itd. itd., zmerom izvrstna, fina roba za čudovito nizke cene.

Tudi se vedno nahajajo v moji zalogi **Wertheimove** blagajnice za jako nizke cene in tudi na mesečno plačevanje.

Daljšje hvalisanje moje skoro v polovici naše države kakor jako solidne in reelne firme, katera obstoji uže 13 let na tukajšnjem trgu in je sedanjim časom primerno urejena, bilo bi odveč.

Na deželi sprejemajo moji potovalci, kateri imajo kolekovana pooblastila, naročila ter poučujejo brezplačno šivanje na strojih.

Odličnim spoštovanjem

F. Detter.